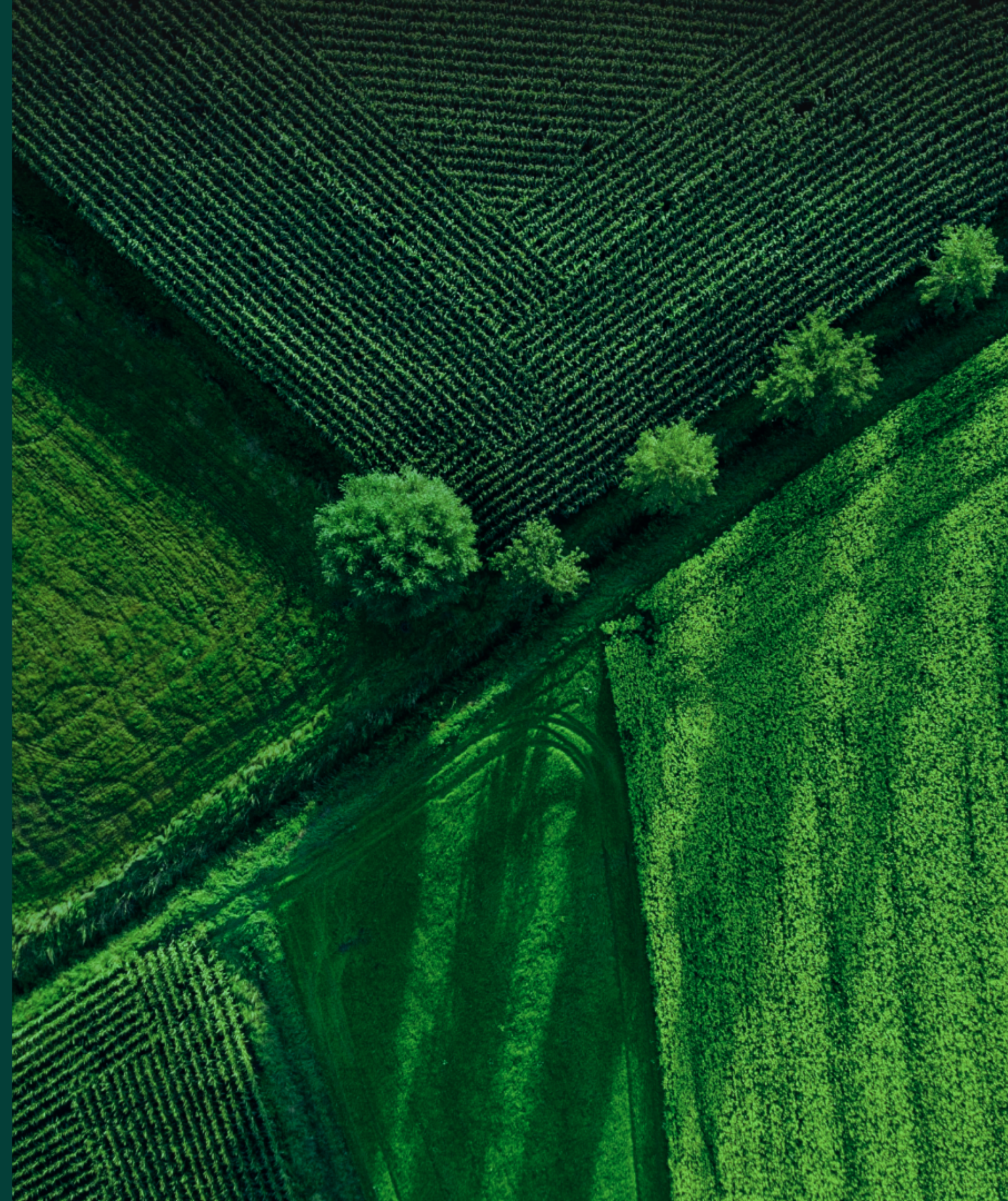

Green
Transition
Office

Дослідження готовності бізнесу до впровадження ESG стандартів: Висновки і рекомендації

Зміст

- Про Офіс зеленого переходу
- Про дослідження готовності українського бізнесу до впровадження ESG стандартів
- Зміни в законодавстві ЄС і України щодо ESG
- Результати, проблеми, рекомендації

Green
Transition
Office

Про Офіс зеленого переходу

Офісу зеленого переходу

Наша мета - створення умов для відновлення та зростання економіки України завдяки її зеленій трансформації, і в той же час не перешкоджаючи конкурентоспроможності українського бізнесу. Одним з довгострокових пріоритетів діяльності Офісу є підтримка вступу України в ЄС.

Офіс зеленого переходу є постійно діючим консультативно-дорадчим органом при Міністерстві економіки України, який допомагає впроваджувати реформи в сфері зеленого переходу, енергетичної та кліматичної політики України. Офіс зеленого переходу здійснює свою діяльність за підтримки Посольства Великої Британії в Україні та імплементується ГО «Діксі Груп».

Наша мета - полегшити задачу українському бізнесу щодо ESG звітності за європейськими стандартами

ESG урядування та звітність

- Пропозиції до законодавства в сфері ESG (рекомендації з адаптації директив ЄС, гайдлайни стандартів)
- Семінари і інші заходи для промотування (awareness) ESG (із залученням уряду, міжнародних організацій)

Розвиток ESG-спроможностей у місцевому бізнесі

- Аналітичні документи по ESG тематиці (фреймворки, стандарти тощо)
- Дослідження ESG ландшафту в Україні
- Кампанії для підвищення обізнаності бізнесу про ESG практики та інтеграція ESG тематики у адженду бізнесу через бізнес асоціації - як результат

Розвиток ESG-інфраструктури

- Навчальні програми по темі ESG у партнерстві із українською академією
- Універсальні і доступні рішення з дата менеджменту ESG даних для бізнесу
- Універсальна база даних для ESG звітності згідно цифрової таксономії ЄС

Про дослідження готовності українського бізнесу до впровадження ESG стандартів

Організатори дослідження

Ініціатор

Ініціатором дослідження виступив Офіс зеленого переходу, в рамках реалізації своєї стратегії підтримки впровадження ESG стандартів в Україні.

Партнери

ТОВ «ДІКСІ ГРУП», Офіс зеленого переходу та Міністерство закордонних справ Королівства Нідерландів підтримали проведення дослідження для отримання об'єктивної оцінки стану впровадження ESG-практик в українському бізнесі.

Фінансування

Цей проект отримав фінансову підтримку від Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів і реалізується в рамках Програми розвитку приватного сектору Нідерландського агентства підприємств (RVO.nl).

Дослідницька агенція

Для проведення дослідження було залучено професійну дослідницьку агенцію - Інфосапієнс. Агенція провела роботи із побудови методології, вибірки, польові етапи якісного та кількісного досліджень, фокус групи, побудову звіту про результати дослідження.

Мета дослідження і задачі

Метою дослідження є оцінка стану впровадження ESG-практик в українському бізнесі та їх роль у майбутній відбудові України. Зокрема, дослідження ставило на меті виявити готовність українських компаній до впровадження європейських стандартів сталого розвитку, рівень відповідності вимогам директив ЄС (CSRD та ESRS), а також основні виклики та можливості для розвитку ESG-практик в Україні.

Враховуючи результати цього дослідження, **Офіс зеленого переходу представляє свої рекомендації**, як подолати виклики і посилити можливості, щоб допомогти українському бізнесу у реалізації нових вимог щодо ESG.

Результати дослідження будуть враховані в процесі реалізації Стратегії ESG, яку впроваджує Міністерство фінансів України та інші.

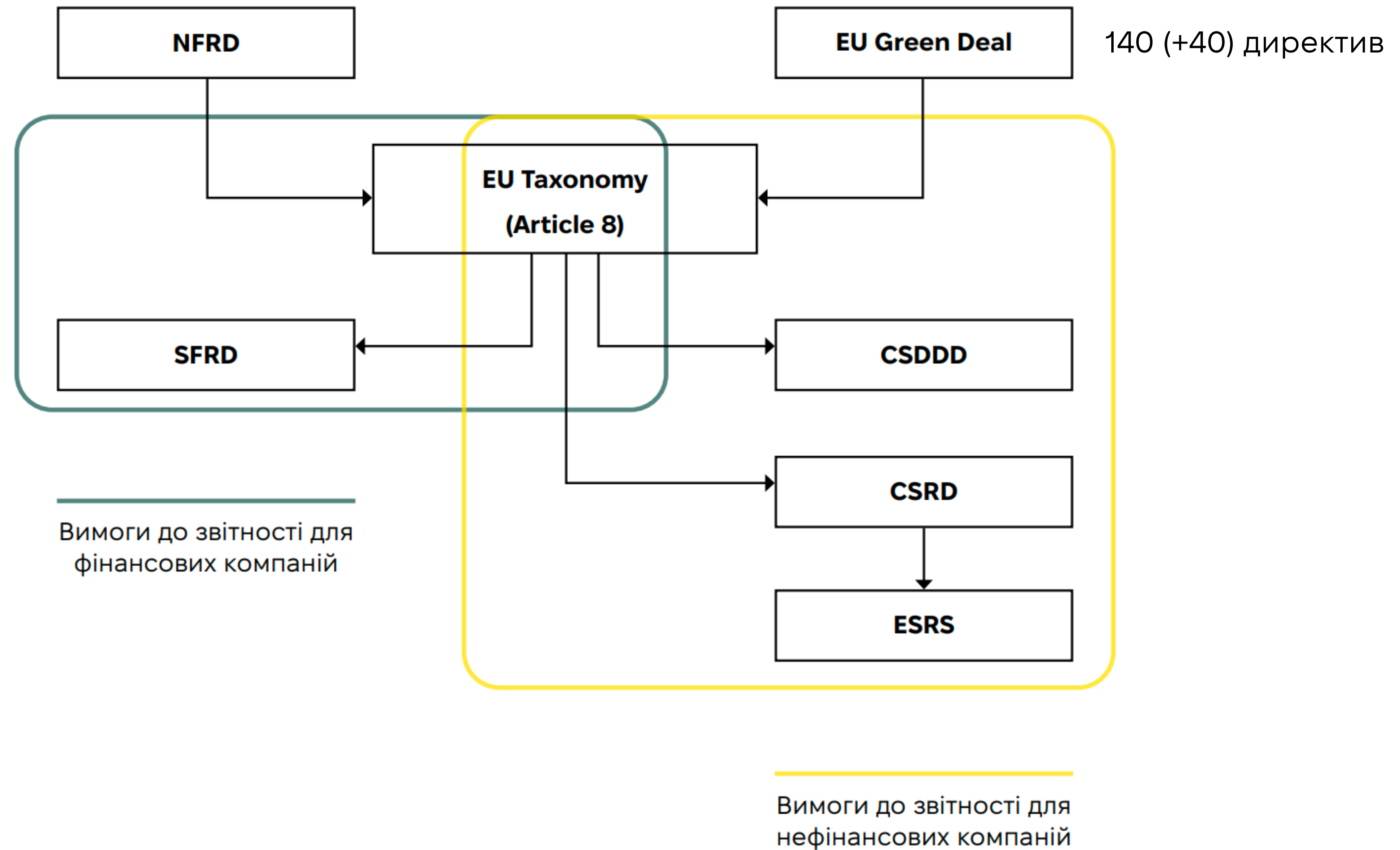
Також результати дослідження і рекомендації Офісу зеленого переходу будуть корисні ширшому колу зацікавлених сторін - громадським і професійним організаціям (які працюють з темою ESG), керівникам українських бізнесів та організацій (які зацікавлені у впровадженні ESG, або будуть зобов'язані це робити в рамках нових вимог).

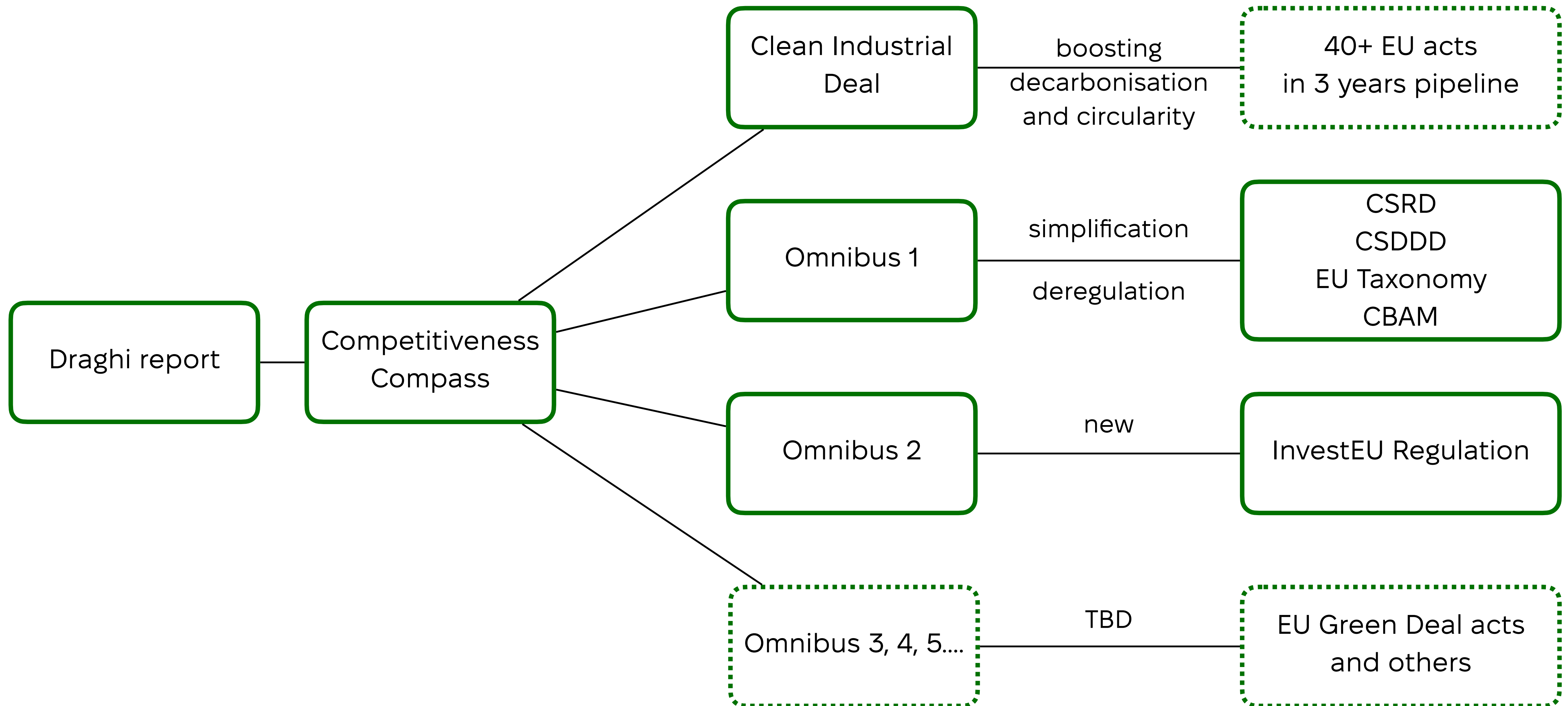

Зміни в законодавстві ЄС і України щодо ESG звітування

Законодавство ЄС щодо ESG урядування

EU Omnibus - спрощення регулювання в сфері сталого розвитку в ЄС

Що пропонують змінити в директиві про звітність зі сталого розвитку (CSRD)

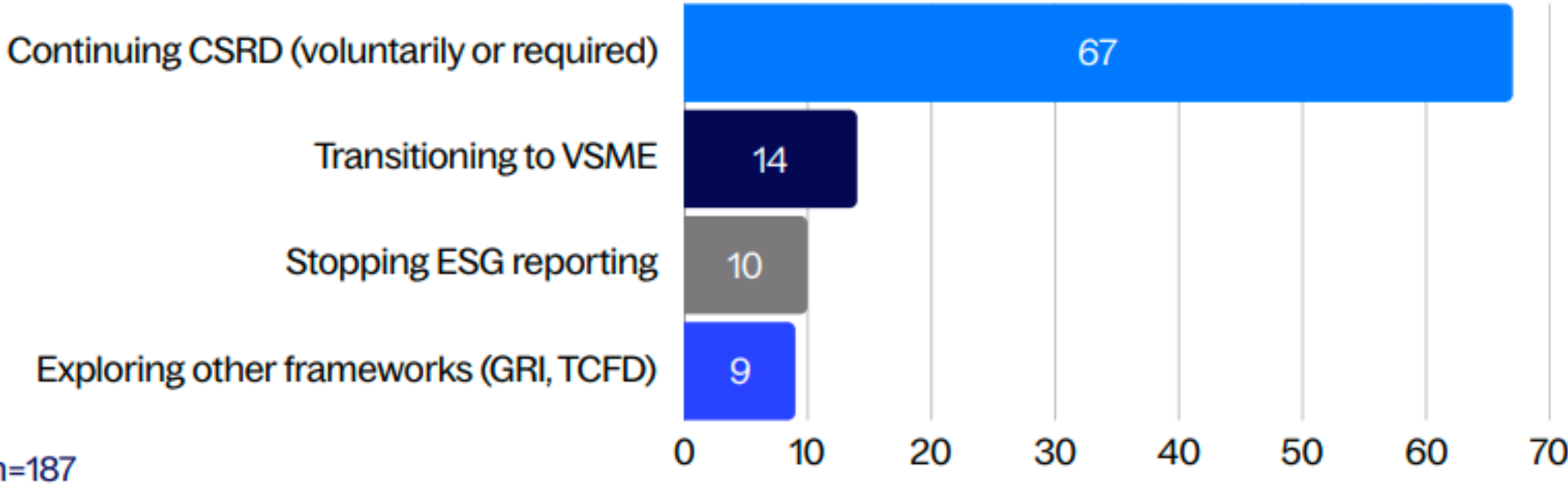
	Як зараз	Нова пропозиція
Охоплення компаній	>250 працівників = близько 50.000 компаній в ЄС	>1000 працівників = близько 7.000 компаній в ЄС (-80%)
Терміни	1 хвиля = 2025 рік 2 хвиля = 2026 рік 3 хвиля = 2027 рік	2 і 3 хвиля + 2 роки
Стандарти звітності	ESRS (12 стандартів) = > 1000 дата пойнтів	Зменшення кількості дата пойнтів (ESFRAG півроку на розробку)
Секторальні стандарти	Обов'язкові з 2026 року для 12+ індустрій (стандарти ще не були розроблені)	Відміна галузевих стандартів (не будуть розроблятись EFRAG)
Визначення суттєвості (матеріальність)	Подвійна суттєвість (financial + impact)	Без змін!
Зовнішнє завірення	Обмежена впевненість + через рік обґрунтована	Достатньо лише обмеженої впевненості

Основні зміни в CSDD і EU Taxonomy, які вплинуть на звітність зі сталого розвитку

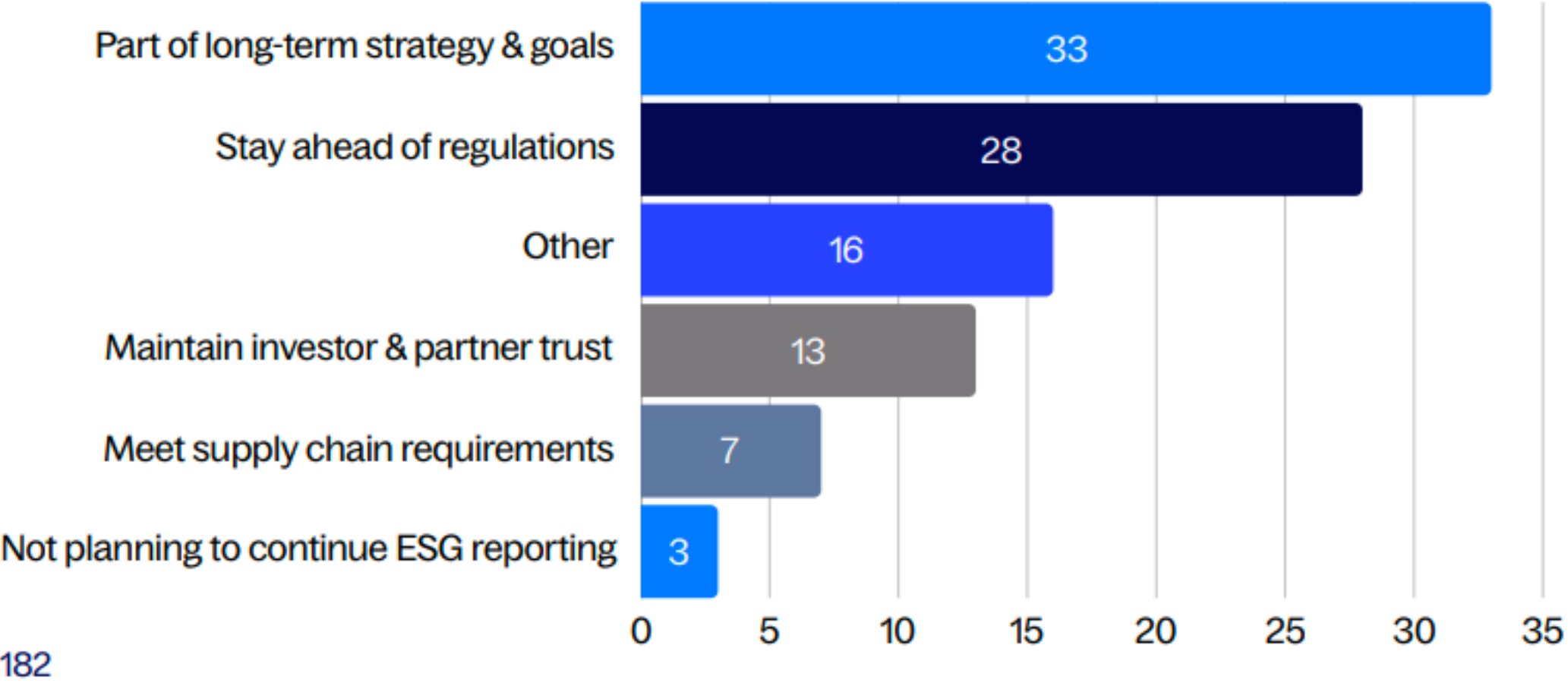
CSDD	EU Taxonomy
<2029 = >5000 працівників + €450 млн дохід >2029 = всі хто в CSRD	Застосовується лише на компанії, які підпадають під дію CSRD
Оцінка лише раз на 5 років (замість раз на 1 рік)	Звітність за операційними витратами (OpEx) зроблена добровільною
Відміна цивільної відповідальності	Поріг суттєвості - на рівні 10% доходу, капітальних витрат (CapEx) або активів
Відміна санкцій (було 5% від обороту)	Зменшено складність критеріїв "Не завдавати значної шкоди" (DNSH)
Відміна обов'язкових Transition plans	Спрощені шаблони звітності
Звуження сфери звітності лише на прямих постачальників, > 500 працівників	Скорочення на 70% кількість показників

Як Omnibus впливає на рішення європейського бізнесу

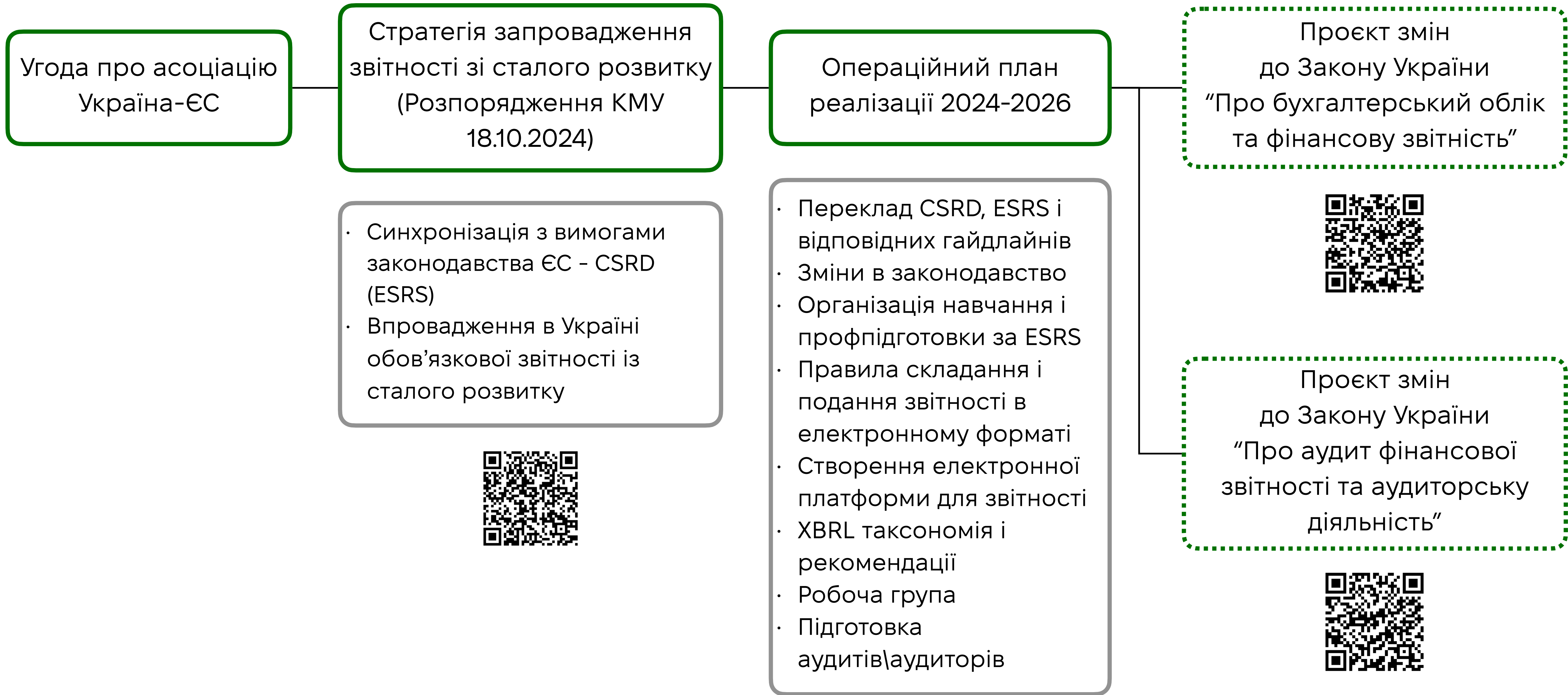
What companies are deciding post-Omnibus (in %)

Motivation to continue ESG reporting (in %)

Українське законодавство в сфері сталого розвитку

Основні результати дослідження і рекомендації Офісу зеленого переходу

Ситуація в світі з готовністю бізнесу до впровадження ESG

81%

компаній, які не зобов'язані відповідати CSRD, планують все одно звітувати (Workiva, 2025)

85%

компаній мають намір продовжувати звітувати про сталий розвиток, навіть якщо регуляторні вимоги зміняться (Workiva, 2025)

90%

глобальних компаній планують збільшити свої інвестиції в ESG протягом наступних 3 років (KPMG, 2024)

87%

ESG-фахівців вважають адаптацію процесів звітності до нових регуляцій складною (PWC, 2024)

законодавство
навчання
есг
стандарт
підтримка
допомога

експорт
соціальний
проблеми
бар'єри
корупція
сталлий розвиток
впровадження
репутація
аудит
сталлий переваги
трансформація
звітність
csr

ifrs
екологія
енергоефективність
відповідальність
управлінський
прозорість
ініціативи
оцінка
фінансування
ризик
розвиток
стейкхолдеристійкість

ungc
gri

Проблема №1

Низький рівень
реальних знань про
сталий розвиток та ESG
серед українського
бізнесу

Чи знаєте Ви що таке сталий бізнес?

15%

Я добре розумію,
що це таке

32%

Маю загальне уявлення,
без подробиць

21%

Щось чув (-ла), але не
знаю точно що це

29%

Уперше чую

Чи вважаєте Ви ваш бізнес сталим?

30%

Точно так

43%

Швидше так

15%

Швидше ні

5%

Точно ні

Знання стандартів сталого розвитку

9%

IFRS S1/S2

7%

GRI

8%

CSRD (ESRS)

8%

UN Global Compact

добре розуміють + планують або вже впроваджують

Відсутність доступної інформації щодо впровадження стандартів і ведення звітності в контексті впровадження ESG

71%

компаній вважають проблемою відсутність доступної інформації щодо впровадження стандартів і ведення звітності при реалізації ESG стандартів

86%

компаній вважають, що додаткові інструкції та роз'яснення щодо застосування стандартів допоможуть впровадженню ESG

Низький рівень реальних знань про сталий розвиток та ESG серед українського бізнесу

Загрози:

- Розрив між усвідомленням та реальним знанням.
- Низька обізнаність щодо ESG-стандартів.
- Відсутність структурованої освітньої підтримки.
- Ризики поверхневого підходу.

Рекомендації:

- Для бізнесу. Інвестувати в навчання співробітників та інтегрувати ESG у стратегію розвитку.
- Для уряду. Запровадити інформаційно-освітні програми щодо ESG та підтримати бізнес у впровадженні стандартів.
- Для громадського сектору. Організовувати тренінги, поширювати кращі практики та сприяти експертній підтримці компаній.

Плани Офісу зеленого переходу щодо формування реальних знань про сталий розвиток та ESG серед українського бізнесу

Мета — сформувати не лише обізнаність, а й практичну спроможність бізнесу до впровадження сталого розвитку.

- Регулярні **публікації** у доступному форматі: пояснюємо ESG-стандарти (CSRD, ESRS, GRI тощо), підходи до ESG-управління, готуємо серії матеріалів по DMA, XBRL, Omnibus.
- **Вебінари** та відкриті обговорення на основі публікацій: ділимось практичними кейсами та відповідаємо на запитання бізнесу.
- Запуск інформаційного проєкту **ESG Knowledge Hub** — онлайн-платформи, що стане ключовим джерелом знань та практичних матеріалів з ESG для українських компаній.

Приклади наявних в Україні ініціатив щодо сприяння росту рівня обізнаності про сталий розвиток та ESG

Міністерство економіки та Міністерство фінансів координують реформу через міжвідомчу робочу групу, розробляючи національну стратегію ESG-звітності (Розпорядження КМУ 18.10.2024)

Національний банк України

Регулятор активно сприяє розвитку сталого фінансування та підтримує українські банки у впровадженні ESG-принципів, адаптуючи фінансову систему до міжнародних стандартів.

Незалежна асоціація банків України (НАБУ)

Створено підкомітет із впровадження ESG у банківському секторі, який розробляє єдині підходи та рекомендації для банків щодо сталого фінансування.

Федерація роботодавців України (ФРУ)

Запускає освітні ініціативи для підтримки бізнесу

Європейська бізнес асоціація (ЄБА)

Діє комітет промислової екології та сталого розвитку

Приклади наявних в Україні ініціатив щодо сприяння росту рівня обізнаності про сталий розвиток та ESG

Центр розвитку КСВ

Конкурс кейсів з КСВ серед українського бізнесу, що має довгу історію.

Онлайн-курси з КСВ та інформаційні проекти про сталий розвиток.

Бізнес-сніданки з різних тем сталого розвитку.

Глобальний договір ООН

Проводить акселераційні програми для бізнесу, тренінги, поширюючи кращі практики та сприяючи експертній підтримці компаній. ([Link](#))

- **Climate Ambition Accelerator** — глобальна сертифікована програма для компаній, які прагнуть навчитись рахувати викиди ПГ та встановити цілі їх скорочення (SBT). ([Link](#))
- **Бізнес та права людини** — глобальна сертифікована програма ([Link](#))
- **Communication on Progress** — Глобальний framework зі звітування по сталому розвитку в бізнесі. ([Link](#))

Business-Format Group

Організатор ESG & Compliance Forum, який об'єднує керівників комплаєнс та ESG-напрямків провідних українських компаній для обговорення питань сталого розвитку та дотримання законодавчих норм

Проблема №2

Попри високу підтримку ESG-стандартів серед українського бізнесу, є необхідність чітких інструкцій та регуляцій

Як Ви ставитесь до впровадження в Україні стандартів ESG?

добре знають,
що таке ESG

32%

55%

5%

6%

не знали,
що таке ESG

Повністю
підтримую

Скоріше
підтримую

Скоріше не
підтримую

Абсолютно
не підтримую

18%

56%

7%

4%

Коли орієнтовно Ваше підприємство зможе надати першу звітність? (після затвердження інструкцій і стандартів)

5%

Вже готові подавати чи вже подаємо таку звітність

39%

Через рік

18%

Через два роки

7%

Через три роки

1%

Через чотири роки

7%

Через п'ять років

Висока підтримка ESG-стандартів серед українського бізнесу, але необхідність чітких інструкцій та регуляцій

Загрози:

- Високий ризик розчарування бізнесу за відсутності чітких правил та інструкцій.
- Неоднозначність регуляторного середовища може гальмувати реальне впровадження.
- Потреба у значній методологічній підтримці для компаній, які вперше готують ESG-звітність.

Рекомендації:

- Для уряду. Якнайшвидше ухвалити національне законодавство щодо сталого розвитку та забезпечити детальні інструкції для бізнесу.
- Для громадського сектору. Розробляти доступні рекомендації та методичні матеріали для бізнесу, сприяти обговоренню регуляцій із державними органами і бізнесом.

Плани Офісу зеленого переходу щодо роз'яснень і інструкцій для бізнесу, як звітувати по ESG

Мета — забезпечити бізнес практичними інструментами та чіткими інструкціями для переходу на європейські стандарти звітності.

- Готуємо серію практичних публікацій з ключових тем - ESRS, DMA, XBRL.
- Працюємо над створенням ESRS Навігатора — інтерактивного продукту для українського бізнесу.
- Співпрацюємо з Мінфіном щодо уточнення переліку компаній, які підпадатимуть під обов'язкову звітність.
- Активно залучені до глобального порядку денного (участь в робочих групах EFRAG та IFRS з ESG-звітності).
- Паралельно ведеться переклад:
 - ESRS стандартів (координується Мінфіном).
 - Усіх діючих офіційних гайдлайнів — за участі Офісу зеленого переходу.

Приклади наявних в Україні ініціатив щодо роз'яснень і інструкцій для бізнесу, як звітувати по ESG

Поточні та майбутні вимоги до звітності зі сталого розвитку описані **Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»** у якому наводиться Методичні рекомендації зі складання звіту про управління

Офіс Сталих Рішень

Надає інструкції щодо побудови ESG-матриці та ефективного використання звітності ESG для українських підприємств. ([Link](#))

Велика четвірка і інші консалтингові компанії

Надають платний сервіс професійного складання ESG-звітів, включаючи аналіз стану компанії, збір та обробку даних, аналіз відповідності міжнародним стандартам

Проблема №3

Невизначеність
законодавства щодо
впровадження ESG-
стандартів

Незрозуміле законодавство щодо впровадження стандартів ESG

75%

компаній вважають
проблемою незрозуміле
законодавство щодо
впровадження ESG
стандартів

69%

компаній вважають, що
поява обов'язкового
законодавства допоможе у
впровадженні ESG

86%

вважають, що поетапне
впровадження стандартів
з можливим перехідним
періодом покращить їх
готовність до
впровадження ESG

Невизначеність законодавства щодо впровадження ESG- стандартів

Загрози:

- Висока невизначеність щодо майбутніх законодавчих вимог створює ризики для бізнесу.
- Відсутність чітких гайдлайнів та офіційних перекладів стандартів ускладнює підготовку.
- Регуляторна невизначеність у самому ЄС впливає на темпи імплементації ESG-стандартів в Україні.

Рекомендації:

- Для уряду. Відкласти строки обов'язкового впровадження звітності, одночасно розробляючи необхідні закони, переклади стандартів та детальні інструкції для бізнесу.
- Для бізнесу. Активно брати участь в обговореннях нових норм, починати підготовку до звітності та вивчати європейський досвід.
- Для громадського сектору. Надавати аналітичну та консультативну підтримку бізнесу щодо адаптації до нових регуляторних вимог.

Плани Офісу зеленого переходу щодо роз'яснення ESG стандартів і законодавства

Наша мета — зробити процес підготовки ESG-звітності в Україні зрозумілим, поетапним та корисним для бізнесу.

- Співпрацюємо з урядом (Мінекономіки, Мінфін, НБУ) над розробкою ефективного ESG-законодавства.
 - Підхід — максимально м'яке регулювання з відтермінованими строками, передбаченими директивами ЄС.
- Організували публічну дискусію за участі уряду, бізнесу й громадських організацій щодо реалізації Стратегії ESG-звітності (затвердженої КМУ 18.10.2024).

Найближчі плани:

- Регулярні дискусії, роз'яснення змін до національного законодавства
- детальні пояснення, як вплинуть зміни в ЄС (Omnibus) на український бізнес

Проблема №4

Брак кваліфікованих
кадрів для
впровадження ESG

Кваліфікація працівників в контексті впровадження ESG

77%

компаній вважають
проблемою брак
кваліфікованих кадрів і
недостатню кваліфікацію
діючих працівників

89%

компаній вважають, що
навчання діючих
працівників покращить їх
готовність до
впровадження ESG

72%

вважають, що найм нових
працівників з сильними
ESG компетенціями
покращить їх готовність до
впровадження ESG

Брак кваліфікованих кадрів для впровадження ESG

Загрози:

- Бізнес буде змушений витратити значні ресурси та час на формування ESG-команд і функцій.
- Висока конкуренція за кваліфіковані кадри через їхню обмежену кількість на ринку.
- Нестача якісних освітніх програм для розвитку ESG-компетенцій у бізнесі.

Рекомендації:

- Для бізнесу. Інвестувати в upskill та reskill діючих працівників, розглядати аутсорсинг ESG-функцій.
- Для уряду. Стимулювати створення професійних навчальних програм з ESG у співпраці з університетами та бізнес-школами.
- Для громадського сектору. Розвивати навчальні платформи та освітні ініціативи для бізнесу, сприяти обміну знаннями між компаніями.

Плани Офісу зеленого переходу щодо формування і підвищення кваліфікації в ESG для українського бізнесу

Мета — сформувати професійну спроможність бізнесу до впровадження ESG-підходів на всіх рівнях.

Запроваджуємо комплексний підхід до розвитку ESG-компетенцій:

- Академічний рівень — співпраця з університетами для інтеграції ESG у навчальні програми.
- Бізнес-освіта — підтримка створення модулів для управлінців, спеціалізованих курсів і сертифікацій.
- Швидкі формати — організація тренінгів, коротких інтенсивів і тематичних вебінарів.

На основі дослідження та аналізу ринку ми вже сформували практичний план розвитку ESG-освіти для бізнесу, який стартує з 2025 року.

Приклади наявних в Україні ініціатив щодо підвищення кваліфікації в ESG

DTEK Academy / ASDE

ESG Sustainability Leadership Program ([Link](#))

PwC

Курс «ESG звітування – від теорії до практики», де вивчають стандарти GRI, TCFD, IFRS S1/S2 та практики складання звітів. ([Link](#))

PAEW

ESG-2024 - для українського бізнесу ([Link](#))

Академія Асоціації експертів зі сталого розвитку (ASDE) ([Link](#))

ASDE + KHEU

«Управління фінансами сталого розвитку" - нова MBA програма ([Link](#))

Федерація роботодавців України (ФРУ)

Кліматична платформа з онлайн курсами та тренінгами для компаній ([Link](#))

Приклади наявних в Україні ініціатив щодо підвищення кваліфікації в ESG

ESGLiga&PAEW

Трансформаційний курс "**ESG стандарти: від теорії до практики**", орієнтований на CSR-директорів, юристів та інвестиційних менеджерів. ([Link](#))

Глобальний договір ООН

SDG Innovation Accelerator for Young Professionals

– дев'ятимісячна програма, спрямована на розвиток інноваційних рішень для досягнення Цілей сталого розвитку. ([Link](#))

Центр "Розвиток КСВ"

“Програма професійного розвитку 2.0: курс для менеджерів з ESG» ([Link](#))

Проблема №5

Проблема збору та
обробки великої
кількості даних для ESG-
звітності

Необхідність збору і обробки великої кількості даних в контексті впровадження ESG

68%

компаній вважають
проблемою необхідність
збору і обробки великої
кількості даних при
реалізації ESG стандартів

65%

компаній вважають
проблемою необхідність
застосування
спеціалізованого ПЗ для
формування звітності, що
подається у новому
цифровому форматі

87%

компаній вважають, що
поява цифрових рішень
для оптимізації роботи зі
звітністю покращить їх
готовність до
впровадження ESG

Необхідність перебудови бізнес- процесів в компанії в контексті впровадження ESG

63%

компаній вважають
проблемою потребу в
перебудові бізнес-
процесів при реалізації
ESG стандартів

67%

компаній вважають
проблемою додаткові
витрати на ведення
звітності при реалізації
ESG стандартів

Проблема збору та обробки великої кількості даних для ESG-звітності

Загрози:

- Високі часові та фінансові витрати на налагодження збору ESG-даних та їх обробку.
- Відсутність готових рішень для управління ESG-інформацією в більшості компаній.
- Регуляторні вимоги щодо звітування у форматі XBRL потребують додаткових технічних ресурсів та інфраструктури.

Рекомендації:

- Для бізнесу. Інвестувати в системи управління ESG-даними, розглядати власні або готові рішення для автоматизації звітності.
- Для уряду. Розробити цифрову інфраструктуру для прийому ESG-звітності (сумісність з XBRL).
- Для громадського сектору. Сприяти розробці практичних рекомендацій щодо цифровізації ESG-звітності та підтримувати бізнес у виборі інструментів управління даними.

Плани Офісу зеленого переходу щодо розвитку цифрової ESG інфраструктури

Участь у розробці єдиної бази для ESG звітності:

- для уряду України як інструмент моніторингу і контролю виконання Директиви ЄС (CSRD)
- для різних стейкхолдерів як інструмент прозорості бізнесу

Розробка універсальної ESG дата-менеджмент системи:

- для українського бізнесу, особливо МСП, які не мають ресурсу на залучення зовнішніх консультантів
- інструмент який полегшить реалізацію нових регулювань і зменшить ризики негативного сприйняття
- зменшення вартості ESG звітності для бізнесу

Приклади наявних в Україні ініціатив щодо розвитку цифрової ESG інфраструктури

Crosscheck

продукт - B2B SaaS-платформа, яка націлена на пришвидшення процесу сертифікації сталого розвитку. Платформа допомагає компаніям підготуватися до аудиту швидше та ефективніше, знижуючи ризик помилок та оптимізуючи процеси.

([Link](#))

Продукти компаній великої 4 та деяких ІТ компаній України мають на меті покращити збір і обробку даних про сталий розвиток.

Підсумок

Дослідження готовності українського бізнесу до впровадження ESG є відкритим продуктом, і ми закликаємо всіх зацікавлених використовувати його результати.

Офіс зеленого переходу продовжить робити це дослідження на щорічній основі.

Український бізнес досить оптимістичний щодо можливості впровадження обов'язкових ESG стандартів. Зокрема, більшість готова в короткі строки відповісти на вимогу обов'язкової звітності з ESG. Але є умови.

Бізнесу необхідна допомога із впровадженням ESG:

- Формування знань зі сталого розвитку та ESG
- Надання чітких інструкцій до впровадження звітності зі сталого розвитку
- Прийняття чіткого і зрозумілого законодавства, яке буде регулювати вимоги до ESG
- Створення умов для професійного розвитку діючих, і появу нових спеціалістів зі сталого розвитку та ESG
- Універсальні цифрові рішення для збору і обробки даних з ESG, а також подання звітності

Важливим питанням є “професіоналізація” сфери ESG та сталого розвитку загалом в українському бізнесі.

Green
Transition
Office

Дякуємо за увагу

[facebook](#)

[instagram](#)

[linkedin](#)